Jaargang 116. Vrijdag, 11 September 1857. No. 109.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

HERBESTEDING

VAN

Turf.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij *enkele inschrijving*, ten dienste van het RAADHUIS aan te besteden:

1) de LEVERING van **400** Ton **BAGGERTURF.**

2) IDEM van **900** Ton **HARDEN ZWARTEN TURF.**

3) IDEM van **200** Ton **LANGEN ZWARTEN STOKEN TURF.**

De Herbesteding zal geschieden overeenkomstig dezelfde voorwaarden, waarnaar de Aanbesteding heeft plaats gehad, welke van **heden** ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing zullen liggen, **met deze wijziging, dat de levering zal geschieden vrij op den ... , zonder verdere kosten van vervoer en opdoen.**

Voor of uiterlijk op DINGSDAG den 15den September 1857 zullen de MONSTERS aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd, en wel van iedere soort van Turf 15 ... ieder afzonderlijk in een Zak of eene Mand; terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbriefje moet worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 3 September 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat door den Heer Mr. J. L. TRIP, *Rentmeester van de Stads Veenen en Ter Apel*, onder nadere goedkeuring, ten overstaan van den Heer G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN, Notaris te *Stads-Kanaal*, op Woensdag den 23sten September 1857, des voormiddags precies te tien uur, ten Huize van den Verlaatsmeester J. J. HUIZINGA, te *Stads-Kanaal*, publiek, in *zes perceelen*, aan de meestbiedenden zal worden verkocht:

de **STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar op het *Stads-Kanaal* gegraven is.

De Voorwaarden van Verkoop zullen *vier dagen* bevorens ten Huize van Verkoop ter lezing voorliggen.

GRONINGEN, 2 September 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat door Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, onder hunne nadere goedkeuring, ten overstaan van Mr. J. S. G. KONING, Notaris te *Wedde*, op DONDERDAG den ... September 1857, des voormiddags precies te 10 uur, ten Huize van den Logementhouder R. G. KOOPS, te *Nieuwe Pekela*, publiek, in *zes perceelen*, zal worden verkocht:

de **STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar te *Pekela* is gegraven.

De Voorwaarden van Verkoop zullen *vier dagen* bevorens ten Huize van Verkoop ter lezing voorliggen.

GRONINGEN, 2 September 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Op eene der ***ARMENSCHOLEN*** te *Groningen* wordt, met den 1sten October 1857, een **ONDERMEESTER** verlangd, ten minste den **derden Rang** bezittende. Diegenen, welke genegen mogten zijn die betrekking te vervullen, kunnen zich aanmelden bij den ondergeteekende.

De Secretaris der Plaatselijke Schoolcommissie te Groningen:
A. OUDEMAN.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 16den September 1857, ten Huize van K. J. NEVEN, te *Hoogezand*.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Terwijl de graanoogst in de Vereenigde Staten dit jaar ongemeen goed is uitgevallen, heeft het aardappelengewas daar weder veel door de vroegere ziekte geleden.

— De Londensche *Times* deelt een brief van haren correspondent uit New-York mede, waarin gemeld wordt, dat zich reeds de voorboden vertoonen van een nieuwen hevigen strijd, bij de aanstaande zitting van het congres, over het vraagstuk der slavernij. Zoowel de zuidelijke of slavenhoudende Staten, als de noordelijke, in welke het stelsel van vrijen arbeid is aangenomen, zijn zeer ontevreden over de staatkunde van den president *Buchanan* ten opzigte van Kansas, en de toestand van dat land, welke door de daaromtrent tot stand gebragte verordeningen op eene voldoende wijze geregeld scheen te wezen, zal, zoo als de berigtgever meldt, naar alle waarschijnlijkheid den bewindsman meer moeijelijkheden opleveren dan de zaken van Centraal-Amerika en van China te zamen.

— Volgens eene opgaaf van een der bladen van New-York, strekken de reeds bestaande electrische telegrafen in de Ver.-Staten van N.-Amerika zich uit over eene lengte van 33,000 mijlen; in Zuid-Amerika over 1500 mijlen; in Europa over ...00, en in Indië over 1500 mijlen. Behalve deze over land loopende telegrafen, bestaan in Europa en Amerika onder de zee doorloopende telegrafen, ter lengte gezamenlijk van 950 mijlen.

BRITSCH-INDIË.

Men heeft mededeeling ontvangen met een partikulieren brief uit Calcutta, waarin eenige bijzonderheden betreffende den tegenwoordigen toestand van Britsch-Indië gevonden worden. De Europesche bevolking, die te Cawnpore in koelen bloede door de opstandelingen werd vermoord, wordt door den berigtgever op 650 personen geschat, waaronder zich een Fransch gezin bevond, de heer *Beauvais*, met zijne vrouw en twee dochters.

Volgens den briefschrijver, is sedert den dood van generaal *Barnard* het beleg van Delhi zoo goed als opgegeven te beschouwen; daarmede wil hij niet te kennen geven, dat de Engelschen hunne stellingen hebben verlaten, maar tot nader order hebben zij afgezien van elke nieuwe onderneming tegen de stad, die zij nooit van alle kanten hebben kunnen insluiten. *Nena Sahib*, het beruchte inlandsche opperhoofd, vernielt met zijne 10,000 man alles wat zij aantreffen; zelfs worden de funderingen der huizen van de Engelschen onbruikbaar gemaakt. Het leger der opstandelingen wordt op 120- à 130,000 man geschat, waaronder 1500 Europeanen van het voormalig Anglo-Italiaansch legioen zich zouden bevinden. De Mahomedanen zijn veel meer verwoed dan de Hindoes. Al de proclamatiën gaan van de eersten uit en worden als door een tooverslag bij duizenden verspreid.

De *Parsee Reformer*, een oorspronkelijk Indisch blad, geschreven door *Sorabjel Dorabjel*, behelst het volgende aangaande den opstand in Indië: »o Heer! de Engelschen zien thans eene proeve Uwer magt! Gisteren waren zij in hoog gezag, heden wentelen zij zich in hun bloed en vlugten. Niettegenstaande hunne magt bijna drie lakhs sterk was in Indië, deden zij afstand van hun leven gelijk lafaards, en hunne palankijnen en rijtuigen vergetende, vloden zij in het bosch zonder schoenen of hoeden. Hunne huizen verlatende, vroegen zij eene schuilplaats aan de minsten onder de menschen, en hunne magt vergetende, vielen zij in de handen van stroopers. O Engelschen! weinig droomdet gij dat de tegenwoordige Koning immer den troon van Delhi zou beklimmen met al de pracht van *Nadir*-shah, *Baber* of *Tamerlane*."

Dit staaltje der Indische pers wordt door den Londenschen *Morning Post* aangehaald als een bewijs wat te wachten is van eene vrije inlandsche pers, en het blad besluit met de aanmerking, dat wij leven in eene eeuw van vervlogene hersenschimmen, en dat daaronder behoort de verwachting eener beschaving door middel van de vrije Indische drukpers.

PERZIË.

De *Presse d'Orient* deelt gewigtige tijdingen uit Perzië, van den 22sten Julij, mede. De Schach zou namelijk in het officiële dagblad algeheele gelijkstelling voor al zijne onderdanen, Muzelmannen, Christenen en Israëlieten, doen afkondigen. Alle Perzen, zonder onderscheid van afkomst of godsdienst, zullen voor alle burgerlijke en militaire betrekkingen benoembaar zijn. Dit document is ter kennis van de gouverneurs gebragt, met lastgeving, dat de wil van den Schach getrouw worde opgevolgd. — Dit stuk heeft in Perzië diepen indruk gemaakt.

Volgens dezelfde brieven, was de stad Herat en haar gebied nog niet ontruimd. — De Engelsche minister, de heer *Murray*, was door den Schach ontvangen, doch niet te Teheran, maar in het kamp van Chimram, werwaarts de vorst zich gedurende de zware hitte begeven had. — De provinciën genoten volmaakte rust.

Uit eene Engelsche bron wordt gemeld, dat de Russische invloed in Perzië weder zigtbaar is. De Russische gezant te Teheran heeft van den Schach de Leeuwen- en Zonne-Orde 1ste klasse ontvangen. Verscheidene Perzische beambten, die van Engelsch-gezindheid verdacht werden, zijn afgezet.

RUSLAND.

Wanneer men de omstandigheid, dat de Keizer den Turkschen gezant tot nu toe nog niet ontvangen had, als een teeken aangezien heeft, dat uit de kwestie nopens de Donauvorstendommen nog eene ernstige botsing met Turkije zou kunnen ontstaan, dan moet die vrees thans geheel vervallen. Op den vorigen Zondag namelijk heeft *Riza*-bey bij den Keizer zijne opwachting gemaakt, waarna ook het overige personeel van het Turksche gezantschap aan den Keizer werd voorgesteld.

TURKIJE.

Wij hebben reeds met een woord gesproken van eenige te Jeruzalem voorgevallene botstingen tusschen Christenen en Mahomedanen, welke een bedenkelijk voorkomen hadden. Blijkens de officiële rapporten, dezer dagen te Konstantinopel ontvangen, hebben die voorvallen meer gewigt dan men aanvankelijk daaraan hechtte. De dweepzucht der Mahomedaansche bevolking, waarvan ten allen tijde door de partij der Grieken en die der Latijnen beurtelings gebruik gemaakt is om de tegenpartijders te benadeelen, is nu laatstelijk op eene verontrustende wijze uitgebroken en heeft geleid tot buitensporigheden, welke jammerlijke gevolgen hadden kunnen hebben, zoo de consulaire overheden der plaats niet met overleg tusschen beiden gekomen waren; het is haar gelukt de verbittering der partijen door overreding voor het oogenblik te bedaren.

Men moet evenwel in het oog houden dat de nieuwe gouverneur van Jeruzalem nog niet op zijnen post aangekomen, en de afgetredene reeds vertrokken was, zoodat de stad, met een zwak garnizoen, om zoo te spreken, aan zich zelve was overgelaten. Men denkt dat de nieuwe gouverneur, *Zia*-pacha, die bij het afzenden der jongste tijdingen te Jeruzalem was aangekomen, de noodige maatregelen genomen heeft om de openbare orde te verzekeren. Evenwel erkent de Porte, dat de middelen, welke zij aldaar tot beteugeling eener woelige en onhandelbare bevolking beschikbaar heeft, ontoereikend zijn, en heeft zij besloten het garnizoen van Jeruzalem te versterken met troepen die thans elders in Syrië liggen.

ITALIË.

Paus *Pius IX* is den 5den dezer in zijne hoofdstad teruggekeerd, na eene afwezigheid van eenige maanden, gedurende welke hij de provinciën van den Kerkelijken Staat, alsmede Parma, Modena en Toskane bezocht heeft. Dit berigtende, voegt de Fransche *Moniteur* er bij, dat Z. H. in volmaakten welstand teruggekomen, en door de bevolking van Rome met ongemeenen luister ontvangen is.

Men vleit zich met de hoop dat de wijze, waarop de Paus op zijne reis bejegend is, eenen heilrijken invloed op de betrekking tusschen zijn gouvernement en zijne onderdanen zal uitoefenen. Als het eerste gevolg daarvan wordt de aanstaande vermindering der Oostenrijksche troepen in den Kerkelijken Staat aangemerkt. Of de komst van den nieuwen gezant van Frankrijk, welke gezegd wordt tot de begrippen der Italiaansche liberalen over te hellen, die gunstige wending der zaken te Rome bevorderen zal, moet nog blijken.

— In het ultramontaansche hoofdorgaan, de Fransche *Univers*, komt het volgende artikel voor:

» Het officiële te Rome uitkomende dagblad behelst thans den inhoud van het concordaat, 't welk dit jaar is tot stand gekomen tusschen den Heiligen Stoel en het koningrijk van Wurtemberg. Wij geven van deze overeenkomst eene vertaling, ten behoeve onzer lezers; zij zullen, bij het lezen van het concordaat, de overtuiging erlangen, dat het eene nieuwe bladzijde is die gevoegd moet worden bij de geschiedenis der overwinningen, welke de kerk heeft behaald onder de regering van *Pius IX*, en zij zullen met ons de Voorzienigheid, welke de harten der vorsten bestuurt, zegenen. Met het oog op den ongehoopt gunstigen toestand, welke voor de kerk is ontstaan en haar op den duur wordt verzekerd in Protestantsche landen, kunnen zij, het is waar, niet dan met leedwezen denken aan de Katholijke Staten, waar de regerings-politiek, in stede van blijken te geven eener zoo edelaardige gezindheid, overleveringen en beginselen volgt, welke haar op het dwaalspoor brengen en als eene wantrouwende en vijandige magt tegenover de Kerk plaatsen; maar zij zullen in hetgeen thans geschiedt eene meerdere aansporing vinden om met vertrouwen de veranderingen af te wachten, welke Gods hand weet te bewerken, en die nooit worden geweigerd aan degenen, welke hun ootmoedig gebed ten Hemel rigten."

— De aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* van Oostenrijk is den 6den met zijne jeugdige gemalin in de hoofdstad van Lombardije aangekomen, waar hun eene schitterende ontvangst te beurt viel.

Het officiële dagblad van Verona verscheen den 4den dezer met blaauwe letters gedrukt en met een rand met roode vignetten, ter gelegenheid van de tegenwoordigheid in die stad van den aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* en zijne gemalin.

— Dezer dagen keerde, na eene jaren lange afwezigheid, de Genuesche kapitein *Tortella* in de haven van Genua terug, nadat hij met zijn kleinen schooner en slechts van 3 matrozen en 2 scheepsjongens vergezeld, eene reis rondom de wereld gemaakt en daarbij natuurlijk gevaren en ontberingen, in rijke hoeveelheid ondervonden heeft.

Het dagboek, hetwelk hij gedurende deze avontuurlijke reis gehouden heeft, is rijk aan belangrijke bijzonderheden en zal waarschijnlijk in druk verschijnen. *Tortella* bragt eene verzameling van onbekende voorwerpen van allerlei aard mede, die hij op de vele eilanden van den reusachtigen Australischen Archipel, alwaar hij aan land is gegaan, bijeengebragt heeft. Overal waar deze nieuwe *Marco Polo* op zijne reis Europesche schepen ontmoette, en zijne moedige onderneming bekend werd, werd hij, zoowel als zijne kleine bemanning, met eerbewijzen overladen.

DUITSCHLAND.

De hertog *van Saksen-Coburg* is naar Halle vertrokken, ter bijwoning van de manoeuvres der Pruissische troepen. Bij de manoeuvres, welke tegen het einde dezer maand, in de omstreken van Dresden, door de Saksische troepen uitgevoerd zullen worden, zullen onderscheidene vorstelijke personen aanwezig zijn. Men wil in al deze onderscheidene exercitiën eene soort van demonstratie tegen Denemarken zien. Aan den anderen kant is het geen geheim, dat de Deensche regering een gedeelte harer troepen in gereedheid houdt, om die naar Holstein te zenden, onder het voorwendsel aldaar manoeuvres uit te voeren. Op den raad eener bevriende mogendheid is dit voorloopig verschoven tot na afloop van de beraadslagingen der Stenden, ten einde den schijn te vermijden, dat men op deze invloed heeft willen uitoefenen. Men heeft redenen te gelooven, dat dit voornemen ten uitvoer zal worden gebragt, onmiddellijk nadat het ontwerp van gewijzigde constitutie door hen zal verworpen zijn, 't geen blijkens telegrafisch berigt reeds gisteren is geschied.

— De beroemde hoogleeraar *Lichtenstein*, directeur van het kon. zoölogisch museum te Berlijn, is in 77jarigen ouderdom te Kiel overleden.

— Evenzeer als dit het geval zal zijn met den Keizer van Rusland, zal ook de Keizer van Oostenrijk naar Berlijn gaan, doch niet op hetzelfde tijdstip als de eerstgenoemde vorst. Over het algemeen schijnt de zamenkomst van de Russische en Fransche Keizers de aandacht te Weenen op zeer bijzondere wijze gaande te hebben gemaakt. Ten minste nu die zamenkomst eene bepaalde zaak schijnt te wezen, komt men er voor zijne begeerte uit, den Keizer van Oostenrijk daaraan te zien deelnemen, en verklaart men, onder aanhaling van een regel uit *Schillers' boodschap naar de ijzersmelterij*, dat men gaarne zag, dat de Keizer *der dritte im Bunde* ware.

— Het internationale congres voor statistiek heeft den 5den zijne zittingen geëindigd, na vele belangrijke zaken behandeld en aangenomen te hebben. Van een en ander zal verslag worden gegeven, waartoe eene commissie is benoemd. De afdeeling voor de geneeskunde heeft verlangd eene naauwkeurige opgave in alle beschaafde staten van de oorzaken des doods, naar aanleiding van en overeenkomstig met een algemeen aangenomen programma, en in verband met eene algemeene lijkschouwing. De afdeeling voor de regtszaken heeft verlangd niet alleen de mededeeling van de strafregterlijke statistiek, maar ook eene opgave van de burgerlijke regtsgedingen, naar aanleiding van bepaalde formulieren. De afdeeling voor de financiële belangen heeft een belangrijk ontwerp ingediend voor het daarstellen van eene algemeene statistiek van crediet-inrigtingen, banken en op actiën gevestigde maatschappijen.

De vertegenwoordiger van Baden deed in de voorlaatste zitting van het congres de interessante mededeeling, dat de gevangenissen in Baden tegenwoordig zoo ledig zijn, dat men de cipiers voor het verlies hunner emolumenten door aanmerkelijke toelagen uit de staatskas moest ondersteunen.

— Den 3den dezer trok de groote processie van R.-Kath. in Hongarije, van Presburg naar Maria-Zell, ter gelegenheid van het zevende eeuwfeest van het wonderdoende beeld aldaar. 15,000 bedevaartgangers, uit alle streken des rijks zamengestroomd, namen hieraan deel. Te half 6 begaf zich de kardinaal vorst-primaat naar de Domkerk, vierde de mis aldaar en rigtte toen eenige woorden tot de talrijke schare der geloovigen. De processie, die al grooter en grooter werd, had een uur noodig om de brug over te trekken. Onder de geschenken, die door de kerkvoogd voor Maria-Zell bestemd waren, bevond zich eene statue van de heilige maagd, uit zilver en goud vervaardigd, en een kostbaar kerkvaandel.

Men ziet hieruit, dat nu het met Rome geslotene concordaat de vroeger verbodene bedevaarten in Oostenrijk weder heeft toegelaten, daarvan niet weinig gebruik wordt gemaakt.

ZWEDEN.

De krachten van den Koning van Zweden nemen gaandeweg af. Zijne geneesheeren hebben verklaard, dat de verzwakte gezondheidstoestand van Koning *Oscar* hem niet langer in staat stelt zich met 's lands zaken bezig te houden. Er zal derhalve een regentschap ingesteld worden voor Zweden en Noorwegen, dat zamengesteld zal zijn uit leden, gekozen uit het staatsligchaam der vier verschillende standen.

DENEMARKEN.

Wat reeds met grond was vooruit te zien is gebeurd: de Holsteinsche Stendenvergadering heeft, blijkens achterstaand telegrafisch berigt, het rapport der commissie, in wier handen het nieuwe ontwerp van staatsregeling gesteld was, aangenomen.

Hiermede neemt de botsing die er tusschen de Deensche regering en de aan haar onderworpene Duitsche hertogdommen bestond een ernstig karakter aan. Dit noopt ons meer uitvoerig stil te staan bij het bedoelde rapport, waarmede zich nu de vergadering met de overgroote meerderheid van 46 tegen 2 stemmen heeft vereenigd.

Het is een zeer uitvoerig stuk. De commissie heeft zich niet bepaald tot een onderzoek der bepalingen van het voorgelegde ontwerp, maar heeft gemeend hare aandacht hoofdzakelijk te moeten vestigen op de gesteldheid, waarin het hertogdom Holstein zich tegenover de geheele Deensche monarchij bevindt. Zij heeft onderzocht of die toestand op gronden van het staatsregt te verdedigen en op den duur bestaanbaar is, en welken invloed hij op het welzijn des lands uitgeoefend heeft. Het resultaat van hare beschouwingen dienaangaande trekt zij aldus te zamen:

» Eene zelfstandigheid als die, waarop het hertogdom Holstein aanspraak heeft, en gelijk zij bij de onbelemmerde werking eener aan geen eenzijdigen invloed onderworpen regering voor alle onder den Deenschen schepter vereenigde landen bereikbaar zou wezen, is aan Holstein niet ten deel geworden.

» De zelfstandige ontwikkeling des lands wordt veeleer door vreemden invloed in velerlei opzigten gestoord en belemmerd.

» Gelijkheid van regten tusschen het hertogdom Holstein en het koningrijk Denemarken bestaat niet; het hertogdom is in tegendeel, wat zijne gewigtigste belangen betreft, afhankelijk gemaakt van de besluiten der Deensche meerderheid in den rijksraad, en bevindt zich tegenover het koningrijk in het algemeen, maar met name ten opzigte der financiële aangelegenheden, in een hoogst ongunstigen toestand.

» In dien toestand is het niet langs den grondwettigen weg gebragt.

» Noch de koninklijke belofte van den 28sten Januarij 1852, volgens welke de verschillende onderdeelen der monarchij tot een welgeordend geheel zouden verbonden worden; noch de toezegging dat opzigtelijk de regeling van de aangelegenheden der monarchij in eenen geest van behoud en verbetering van het regtens bestaande zou worden gehandeld; noch eindelijk de belofte dat aan het hertogdom Holstein, voor zoo veel zijne eigene aangelegenheden betreft, eene vertegenwoordiging met niet enkel raadgevende maar beslissende stem zou ten deel worden — is vervuld geworden."

Na vervolgens in eene beschouwing der artikelen van de thans voorgestelde staatsregeling getreden te zijn, ontwikkelt de commissie het gevoelen, dat dit ontwerp in geenen deele voldoet aan het oogmerk om de bestaande grieven weg te ne-

men en een beteren staat van zaken te doen geboren worden" waarna zij haar rapport aldus besluit:

»Indien het uwer commissie, uit aanmerking van tijd en omstandigheden, reeds onmogelijk voorkwam alle vereischten voor eene afzonderlijke staatsregeling vast te stellen en in overweging te nemen, dan heeft zij vooral met het oog op de gemeenschappelijke staatsregeling, van zulk eene onderneming moeten afzien. De gemeenschappelijke staatsregeling moet aan het algemeen welzijn van alle deelen der monarchij eenen vasten grondslag verzekeren. Het is bij de commissie niet opgekomen zich, zelfs in gedachte, in eenen toestand te verplaatsen gelijk die zou kunnen wezen, wanneer alleen op het belang van Holstein gelet behoefde te worden. De ondervinding van vroegere tijden belet ons, in weerwil van de ontstane botsingen, de wederkeerige voordeelen te miskennen, die voor de onderscheidene deelen des lands uit hunne voortdurende verbindtenis kunnen ontspruiten. Wij houden ook onveranderlijk vast aan de betrekkingen welke binnen de monarchij en tot onderling verband der afzonderlijke gedeelten door nationale overeenstemming tot stand gebragt en juist daardoor onverdelgbaar zijn. Indien een voorstel van eene gemeenschappelijke staatsregeling, in eenen geest van verzoening gesteld en op de erkenning van aller regten gegrond, aan de Holsteinsche volksvertegenwoordiging voorgelegd wierd, dan zou hetzelve voorzeker met belangstelling aangenomen en naar waarde geschat worden. Maar dit is niet geschied; de Holsteinsche standen hebben zelfs geene regtstreeksche uitnoodiging ontvangen om hun gevoelen aangaande de gemeenschappelijke staatsregeling te uiten. Had de commissie aan de vergadering willen aanbevelen om ten deze het initiatief te nemen, dan zoude zij de haar voorgeschrevene grenzen hebben overschreden, en de vergadering zou, wanneer zij daarin getreden ware, zich blootgesteld hebben aan het gevaar, van de onderhandelingen tusschen de Deensche regering en de Duitsche groote mogendheden over de aangelegenheden van het hertogdom Holstein vooruit te loopen.

»Hoe wenschelijk het nu ook voor de bijzondere belangen van het hertogdom ware, indien aan de te dien opzigte meermalen te kennen gegeven en bij het voorgelegde ontwerp ten deele vervulde wenschen der Stendenvergadering door veranderingen in de staatsregeling voldaan werd, zoo moet toch voor het tegenwoordige het tot stand brengen eener afzonderlijke staatsregeling, uit hoofde van het verband tusschen deze en de regeling der gemeenschappelijke aangelegenheden, als ondoenlijk beschouwd worden."

De conclusie van het rapport luidt aldus:

»De Holsteinsche Stendenvergadering moge besluiten, dat de inhoud van het vorenstaande, des noods naar de inzigten der vergadering te wijzigen, rapport als de eerbiedige uitdrukking van hare overtuiging aangaande den bedenkelijken toestand des lands aan Z. M. den Koning zal worden voorgelegd, met bijvoeging der verklaring, dat de Stendenvergadering zich tot haar leedwezen buiten staat heeft gezien, aan de bedoeling van Z. M. opzigtelijk de invoering eener verbeterde staatsregeling voor de bijzondere aangelegenheden van het hertogdom Holstein te beantwoorden, zoo lang niet de politieke stelling van dit hertogdom in de monarchij geregeld is op eene wijze, voldoende aan de regtmatige aanspraak des lands op zelfstandigheid en gelijke regten met de overige deelen der monarchij."

Men is zeer verlangend te vernemen hoe dit zoo krachtig antwoord bij de regering te Koppenhage zal worden opgenomen. De beide wetgevende kamers van Denemarken zullen hoogst waarschijnlijk geraadpleegd worden over de vraag, wat nu aan de regering te doen staat. Immers zijn, volgens een telegrafisch berigt, die kamers onverwacht tegen den 30sten September door de regering bijeengeroepen.

Inmiddels wordt door een Duitsch dagblad verzekerd, dat de Deensche regering aan de Russische eene nota wegens haar geschil met de groote Duitsche mogendheden heeft doen toekomen, waarin zij hare staatkunde ten opzigte van Holstein ontwikkelt. Blijkens die nota, is Denemarken niet voornemens meerdere inwilligingen te doen dan zij bereids gedaan heeft. Te Petersburg zou men deze zienswijze van het Deensche kabinet deelen, zelfs zou vorst *Gortschakoff* reeds aan de Duitsche hoven verklaard hebben dat Rusland tegen iedere daad van de zijde van Duitschland zou protesteren, die de ondeelbaarheid der monarchij in gevaar konde brengen.

GROOT-BRITTANJE.

Het is voor Engeland voorzeker een groot geluk, dat het alleen oorlog te voeren heeft in zijne bezittingen en dat de vrede in Europa het toelaat, dat de regering al hare krachten kan wijden aan het beëindigen der ernstige crisis in het Oosten ontstaan. Naar luid van een Fransch dagblad is het echter te betreuren, en met het oog op de toekomst zelfs eenigzins verontrustend, dat men dien toestand van vrede in Europa niet aan het beleid der Britsche staatslieden, maar aan den wil van Keizer *Napoleon* en Keizer *Alexander* moet toeschrijven, terwijl de Engelsche regering daarentegen, zoowel door zijne houding in het Parlement, als door zijne organen en agenten, alle pogingen in het werk stelt, om den staat van vijandschap, na het sluiten van den vrede, te doen voortduren, en daaraan is het hoofdzakelijk toe te schrijven, dat de opstand in Indië, afgescheiden natuurlijk van de gruwelen daaraan verbonden, op het vaste land bij velen met eenig welgevallen vernomen is, daar hij vooreerst aan de Engelsche regering eenige afleiding kan bezorgen en men geene vrees behoeft te koesteren, dat van dien kant de algemeene vrede zal worden verstoord.

— Groot blijft de deelneming in het lot der slagtoffers van den Indischen opstand. De markies van *Dalhousie* heeft het jaargeld van £ 5000, hem, buiten medewerking van het Parlement, door de Oost-Indische Compagnie geschonken, geheel ter beschikking gesteld van de Londensche commissie, die met het ontvangen der inschrijvingen voor die ongelukkigen belast is.

Keizer *Napoleon* heeft 1400 souvereigns gezonden ten behoeve der slagtoffers in Indië. Hiervan waren 1000 souvereigns van den Keizer persoonlijk en 400 van de garde.

— Reeds eenige maanden voor dat de tijding van den opstand in O.-Indië in Engeland ontvangen werd, is de regering bedacht geweest op het daarstellen van eene volkomene telegrafische gemeenschap met dat land, en nu beijvert het zich in dubbele mate om dat doel te bereiken. De regering van Sardinië heeft, nu ruim twee jaren geleden, eenen onderzeeschen telegraaf laten maken van Spezzia naar Corsica en van daar naar Cagliari, in het zuiden van het eiland Sardinië. Met dezen telegraaf zijn de laatste Oost-Indische berigten onlangs over Frankrijk naar Engeland aangebragt. In den laatsten tijd heeft het gouvernement met eene telegraaf-maatschappij onderhandeld om eenen telegraaf van Cagliari naar Malta en van daar naar Korfu te maken, en deze twee lijnen zullen in den loop der aanstaande maand October daargesteld worden, zoodat over weinige weken de Indische tijdingen overgeseind zullen worden, zoodra zij te Malta zijn aangekomen. Tevens heeft de regering gehandeld met het gouvernement van Oostenrijk over het maken van een telegraaf van Ragusa, aan de kust der Adriatische zee, naar Alexandrië, over Korfu. Men verwacht dat dit ontwerp in het aanstaande voorjaar ten uitvoer gebragt zal worden, zoodat het vooruitzigt bestaat, dat binnen weinige maanden eene volkomene telegrafische gemeenschap tusschen Alexandrië en Londen bestaan zal, waardoor de tijdingen uit Bombay in veertien dagen zullen kunnen ontvangen worden. Er zal dan nog overblijven om de lijn verder naar Indië te doen doorloopen, en het gouvernement heeft zich geneigd betoond om die onderneming te ondersteunen.

Naar men verneemt, zijn de maatschappijen, welke zich in Engeland gevormd hebben om eene telegrafische gemeenschap met O.-Indië daar te stellen, door middel, onder anderen, van in de Roode zee en in de Perzische golf neer te laten metalen draden, er op bedacht geweest, om den metalen kabel, die voor den Atlantischen telegraaf bestemd was, te koopen, maar heeft men dien kabel daarvoor ongeschikt bevonden. De gutta-percha-bekleeding van denzelven is bij onderzoek gebleken nu reeds, door de warmte in het schip, waarin die kabel nog ligt, zoo week te zijn, dat zij niet bestand zou wezen tegen de hitte in de keerkringsgewesten.

— Uit officiële opgaven blijkt, dat in de maand Julij van het vorig jaar de Britsche effective zeemagt bestond uit 269 zeilschepen met 9362 stukken kanon, en 258 stoomschepen met 4518 stukken, totaal 527 vaartuigen en 13,880 stukken, terwijl de Fransche marine telde 317 zeilschepen met 9176 stukken, en 220 stoomschepen met 4901 stukken, totaal 537 vaartuigen en 14,077 stukken.

— Uit officiële staten blijkt dat de uitvoeren van goud uit Australië gedurende het jaar 1856 eene waarde van 12,015,224 p. sterl. of ruim 144 millioen gulden bedragen hebben, van welke 10,809,652 p. sterl. of bijna 130 millioen gulden naar Engeland vervoerd is.

FRANKRIJK.

Tot de aanstaande zamenkomst der beide Keizers van Frankrijk en Rusland is niet dan na langdurige overweging van het voor en tegen besloten. Men verhaalt dat de reis van *Napoleon III* naar Osborne-House ook gediend heeft om de Engelsche regering te doen inzien, dat de bedoelde bijeenkomst in het belang was van alle groote mogendheden in het algemeen, en van Engeland in het bijzonder. De Czaar zou zoowel door den grootvorst *Konstantijn* als door den graaf *de Morny* de verzekering gegeven hebben, dat hij de zamenkomst met *Napoleon III* voornamelijk daarom verlangde, om met de innige verstandhouding, welke daaruit met Frankrijk kan voortvloeijen, eene veelomvattende vermindering van de Russische krijgsmagt te bevorderen, welke vermindering Europa ten waarborg zou kunnen verstrekken van de vreedzame bedoelingen der toekomstige staatkunde van het Petersburgsche hof.

Keizer *Alexander II* schijnt te gevoelen, dat hij de voorgenomen groote maatregelen in de staathuishouding en de ontwerpen tot verbetering van den toestand zijns rijks niet kan doorzetten zoo lang het leger de belangrijkste hulpbronnen des lands verteert. Hij zou derhalve zijne armee aanzienlijk verminderen, doch voorloopig door de wederzijdsche wisseling van gedachten met den Keizer der Franschen, die onder alle monarchen thans op de lotgevallen van Europa den grootsten invloed uitoefent, de overtuiging trachten te erlangen, dat hij de krijgsmagt van Rusland zonder gevaar voor de toekomst van zijn rijk in zoo uitgebreide mate zou kunnen verminderen. Door zoodanige redenen schijnt Keizer *Napoleon* bewogen te zijn geworden om tot de gewenschte bijeenkomst de hand te bieden.

Te Osborne-House zou de Keizer der Franschen er in geslaagd zijn, zoowel Hare Britsche Majesteit, als hare ministers de zekerheid in te boezemen, dat de bedoelde bijeenkomst, wel verre van de Britsch-Fransche alliantie te kunnen benadeelen, veeleer er toe zou bijdragen om eene opregte verzoening tusschen Engeland en Rusland te bevorderen, hetwelk bij de treurige gebeurtenissen in Oost-Indië van groote waarde en practisch nut voor Engeland zoude wezen.

Een der aanzienlijkste Fransche schilders vergezelt den Keizer naar Stuttgard, om eene schilderij te ontwerpen van de zamenkomst der beide Keizers.

— Uit het kamp van Châlons wordt gemeld, dat de Keizer eene tweede legerorder heeft uitgevaardigd, waarin hij zich, in tegenstelling van het algemeene doel van het kamp, omschreven in de eerste legerorder, uitsluitend bezig houdt met de bijzonderheden van de dienst en de uit te voeren manoeuvres.

Verder zijn de manschappen verwittigd, dat de Keizer voornemens is om dikwerf het kamp te bezoeken, zoowel over dag, als des nachts, en dat de schildwachten den Keizer zullen moeten tegenhouden, als hij zich niet als zoodanig doet kennen, of het wachtwoord niet uitspreekt.

De grenadiers van het 1ste regement hebben verlof bekomen om tooneel-voorstellingen te geven. Zoowel de *acteurs* als de *actrices* zullen echter tot het regement moeten behooren. De prijzen der plaatsen zijn, voor de officieren 50 centimes; voor de onder-officieren 10 centimes; voor de soldaten 5 centimes.

Sedert men medailles is begonnen te slaan voor elke gebeurtenis die slechts eenig belang heeft, zal het geen verwondering wekken, dat er ook een zal worden geslagen ter herinnering aan het kamp van Châlons. Reeds houdt men zich aan de munt hiermede bezig.

— De instelling der medaille van St. Helena wordt door sommige Engelsche dagbladen als eene beleediging voor Engeland aangemerkt; huns inziens had aan dien gedenkpenning een andere naam kunnen en behooren te worden gegeven. Een ministerieël blad van Parijs, de *Constitutionnel*, weerlegt die aanmerking opzettelijk, en zegt onder anderen: »Het Fransche gouvernement heeft op den gedenkpenning, die in en buiten Frankrijk bij zoo vele geslachten een erfgoed zal worden, eenen naam doen graveren, die als het ware den sterfdag van het hoofd der keizerlijke dynastie van Frankrijk aanwijst; hierdoor heeft het meer wijsheid en bescheidenheid aan den dag gelegd dan indien het daarop eenen naam geplaatst had welke de op Engeland, Oostenrijk of Rusland behaalde overwinningen herinnerde.

»Men vergete te Londen niet, dat Engeland de geschiedenis van Longwood zelf verscheurd heeft door met Frankrijk in het Oosten te gaan strijden tegen zijne voormalige bondgenooten. De Engelsche gedenkpenning van de Krim, prijkende op de borst der Fransche krijgslieden, wier vaders de medaille van St. Helena dragen, bewijst dat het aandenken aan ongelukkige gebeurtenissen van vroegeren tijd uitgewischt is."

Verder komt de *Constitutionnel* op tegen de in sommige Engelsche dagbladen geopperde bewering dat men in Frankrijk de rampen, die de Engelschen in Indië ondergaan, met genoegen zou zien. Maar daarbij keurt hij het nadrukkelijk af, dat de *Morning Post* en andere Londensche bladen, in hunne verontwaardiging over de gruweldaden der cipayers, de Engelsche soldaten aansporen om ze met gelijke munt te betalen. Naar het oordeel van den *Constitutionnel*, behoort de zege der beschaving zich in allen deele van de zege der barbaarsche muiters te onderscheiden.

— De heer *de Lesseps* heeft, zoo men meent, een' verstandigen maatregel genomen, door zich tot de algemeene raden in Frankrijk te wenden, om zich ten opzigte van de doorgraving der landengte van Suez te verklaren. Ieder dag vermeerdert het aantal dier raden, welke zich ten voordeele van het ontwerp uiten. Hierdoor wordt die kwestie als het ware eene nationale zaak, zoodat de Keizer met te meer kracht den tegenstand van lord *Palmerston* en lord *Redcliffe* zal kunnen bestrijden. Algemeen houdt men het er voor, dat, zoodra de moeijelijkheden, ten gevolge van het vredestraktaat ontstaan, zullen zijn uit den weg geruimd, de Keizer, die persoonlijk zeer met het plan van den heer *de Lesseps* moet zijn ingenomen, een' beslissenden stap zal doen, en te Konstantinopel het geven der concessie zal bewerken, hetgeen vooral gemakkelijk zal zijn, indien het zich bevestigt, dat het nieuw te benoemen Turksch kabinet geheel in Franschgezinden geest zal zijn.

— Uit Algiers wordt van den 5den gemeld, dat het Britsche eskader onder den admiraal *Lyons*, van Malta komende, daags te voren op de reede het anker had laten vallen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 9 September.

Eergisteren namiddag is de grootvorstin *Maria* van Rusland van haar uitstapje naar Soestdijk in de residentie teruggekeerd. Na een afscheidsbezoek bij H. M. de Koningin te hebben afgelegd, is H. Keiz. H. gisteren over Rotterdam naar Ostende vertrokken. De Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg vergezelden hunne zuster tot aan het stationsgebouw.

— Naar men verneemt, moet bij de Regering het voornemen bestaan, de gevangenis voor jeugdige veroordeelde meisjes, thans te Amsterdam gevestigd, over te brengen naar Montfoort, alwaar een oud kasteel bestaat, dat met weinige onkosten tot zoodanig gesticht is in te rigten. Voorts zou men de crimineele gevangenis te Woerden willen overbrengen naar Leeuwarden, zoodat er maar ééne strafgevangenis in het rijk zou bestaan, als een gevolg van het nieuwe stelsel, in 1854 aangenomen. De gevangenis te Woerden zou, in dat geval, worden ingerigt voor jeugdige veroordeelde jongens, terwijl alsdan de gevangenis te Rotterdam alleen zou worden ingerigt tot een huis van arrest.

— Bij circulaire van den 4den dezer j.l. heeft de minister van justitie de procureurs-generaal, fungerende directeuren van politie in de provinciën, gemagtigd om, wanneer dit in het belang van het jagtveld, en met name ten einde het tirasseren tegen te gaan, door hen noodig en raadzaam gekeurd wordt, ook tot de verplaatsing of vereeniging van *onbezoldigde* jagtopzieners over te gaan. Deze jagtopzieners zullen echter daartoe niet anders gebezigd worden dan onder toezigt en leiding van een bezoldigd opziener der jagt en visscherij, ter voorkoming van verkeerde handelingen of maatregelen. Tevens zijn in deze circulaire regelen bepaald voor het verplaatsen hetzij van een bezoldigden, hetzij van een onbezoldigden opziener, alsmede omtrent de wijze van vergoeding der door hen te maken kosten van verplaatsing.

— Berigten uit Spanje vermelden dat de prins van Oranje zich den 2den dezer te Grenada bevond en het Alhambra, het vroegere paleis der Moorsche Vorsten, had bezocht. Van de overheden en de bevolking was hem eene hartelijke ontvangst te beurt gevallen.

— De min gunstige berigten, dezer dagen omtrent den gezondheidstoestand van den heer *Thorbecke* verspreid, blijken nu zeer overdreven te zijn geweest. Hij is Dingsdag naar Duitschland op reis gegaan, met de hoop, dat hij, daar de kwaal is geweken, spoedig weder tot vorige kracht zal zijn gekomen. Dadelijk bij het hervatten van de zittingen der Staten Generaal, of althans weinige dagen later, hoopt hij weder op zijn post te zijn.

— De heer mr. *G. C. J. van Reenen*, oud-minister van binnenlandsche zaken, door de kiesvereeniging *de Eendragt* te Amersfoort, bij de aanst. verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in dat district, tot kandidaat gesteld, heeft te kennen gegeven, dat hij verhinderd is de betrekking van lid der Tweede Kamer te aanvaarden.

— Naar men verneemt, heeft er in de afgeloopene week te Weert (hertogdom Limburg) eene bijeenkomst plaats gehad van z. exc. den minister van buitenlandsche zaken en de commissarissen des Konings in Noord-Brabant en Limburg; en zou aldaar gehandeld zijn over de zoo dikwerf besprokene aftappingen uit het kanaal de Zuid-Willemsvaart ten behoeve der Belgische irrigatiën.

— Aan den heer dr. *W. H. de Vriese*, hoogleeraar in de kruidkunde te Leiden, is onlangs bij kon. besluit, voor den tijd van drie jaren, eene zending naar Neêrl. Indië opgedragen in het belang van de cultures, bijzonder op het eiland Java. Men verneemt, dat dit besluit genomen is uit overweging van de noodzakelijkheid, om een wetenschappelijk onderzoek in te stellen naar den staat der cultures in Neêrl. Indië, bijzonder op het genoemde eiland, en naar de middelen, welke geschikt zijn om deze, in het vereenigd belang van Nederland en zijne bezittingen in het Oosten, te ontwikkelen. Tevens zou hem zijn aanbevolen, op te sporen en aan te toonen, welke op Java thans nog niet of niet algemeen ingevoerde producten aldaar met vrucht zouden kunnen worden geteeld. Deze zending, hoezeer in haren aard minder uitgebreid, doet eenigzins denken aan die, welke in 1815 aan den hoogleeraar *Reinwardt* werd opgedragen. Het is intusschen te hopen, [illegible] de gedane keuze staat er ook borg voor, dat deze nieuwe zending voor onze Oost-Indische bezittingen en voor de wetenschappen meer uitkomsten zal opleveren, dan met die vroegere het geval is geweest.

— De baron *Sina*, consul-generaal van Griekenland, te Weenen, thans met zijne familie aan het groot stedelijk badhuis te Scheveningen logerende, heeft bij zijn aanstaand vertrek aan den heer burgemeester ter hand gesteld eene som van *f* 500, om te worden uitgedeeld aan al de armen van het dorp Scheveningen; terwijl mevr. de baronesse *Sina*, voor het fonds van de bewaarschool aldaar, de som van *f* 300 heeft geschonken. Zulke edelmoedige vreemdelingen moesten ons land maar meer met een bezoek vereeren.

— Te Garderen bestaat eene der oudste kerken in die streken; door toeneming der Protestantsche gemeente, is dit gebouw thans niet meer voldoende en bestaat er dus behoefte aan een ruimer kerkgebouw. Z. M. de Koning daarvan onderrigt, heeft zich deswege onderhouden met het kerkbestuur en hetzelve aangemoedigd om te trachten bij de gemeenteleden eenige gelden tot den bouw van eene nieuwe kerk te verzamelen, daarbij de verzekering voegende, om daartoe te willen bijdragen, ook voor een orgel te zullen zorgen en de opleiding van een organist op zich te willen nemen.

AMSTERDAM, 9 September.

In deze week is onze stad bezocht door zes jeugdige Egyptenaren: *Ismael*-bey, *Rafat*-efendi, *Ghelat*-bey, *Tesofik*-efendi, *Wassif*-efendi en *Ibrahim-Foksy*-bey, kweekelingen van de Egyptische missie onder leiding van den heer *Blanchet*, hoogleeraar bij deze door Frankrijk georganiseerde missie.

BERGEN OP ZOOM, 8 September.

Heden begeeft zich, zoo als jaarlijks gewoonlijk plaats heeft, de processie van deze en andere gemeenten gezamenlijk van de verzamelplaats Ossendrecht naar Berendrecht in België. De officier van justitie en de luitenant de marechaussée arriveerden gisteren avond alhier, ten einde, zoo men vermoedt, zich met eenige marechaussées dezer brigade naar Ossendrecht te begeven, om alle openbare vertooning bij die gelegenheid op dit grondgebied tegen te gaan.

UTRECHT, 9 September.

Na eene langzaam toenemende ongesteldheid, overleed alhier op den 6den dezer de rustende hoogleeraar mr. *A. van Goudoever*, ridderorde van den Ned. Leeuw en lid van verschillende geleerde genootschappen, een man van veelzijdige bekwaamheden en die in de uitgebreidste kringen is werkzaam geweest. [illegible] hij als hoogleeraar was, weten vooral diegene onder [illegible] leerlingen, die den talentvollen man in zijne volle ziels- en ligchaamskracht hebben gekend en bewonderd. Wat zijne leerlingen voor hem gevoelden, bleek vooral aan het einde van zijn werkzaam leven. Immers toen hem ruim twee jaren geleden de welverdiende en eervolle rust, na een' 40jarigen werkkring als hoogleeraar in de letteren, op 70jarigen leeftijd te beurt viel, verzamelden zich velen uit zijne oudere en toenmalige leerlingen rondom hunnen hooggeachten leermeester, om hem de hulde hunner erkentelijkheid voor al het goede, aan zijne leiding en lessen verschuldigd, toe te brengen, en hem met het zeldzame voorregt, door hem genoten, geluk te wenschen.

NIJMEGEN, 8 September.

Men zal zich herinneren dat in de maand Julij van voorleden jaar alle bakkers binnen deze stad, met uitzondering van een' enkelen, die toevallig geen brood in huis had gehad, voor den regter zijn geroepen, op de verdenking dat zij hun roggenbrood zouden hebben vervalscht, door bij de rogge, zoo als die van den molen komt, zemelen te voegen, of het zemelengehalte te vermeerderen door uitbuiling van de bloem. [illegible] Dingsdag werd eene dier zaken behandeld voor het prov. geregtshof van Gelderland. Om het normale zemelgehalte in brood gebakken van de ligtste of meest dikbarstige roggesoort te bepalen, had het hof reeds in de maand Mei een onderzoek door een drietal deskundigen gelast. Deze hadden een half mud rogge wegende 68 Ned. ponden (zijnde de ligtste welke in den afgeloopen zomer op de korenmarkt te Nijmegen is verkocht) in hunne tegenwoordigheid laten malen en bakken, en waren toen tot het scheikundig onderzoek overgegaan, waaruit is gebleken, dat dit aldus verkregen brood, gedroogd bij eene hitte van 50° *C.* aan zemelen opleverde een gehalte van 16[illegible] percent; terwijl een vroeger plaats gehad hebbend onderzoek bewezen had, dat het brood des beklaagden inhield een op dezelfde wijze berekend zemelengehalte van $16\frac{41}{100}$ percent, zoodat dit een verschil opleverde in het nadeel des beklaagden van $\frac{28}{100}$ percent.

De heer advokaat-generaal mr. *J. F. Pringle* hield de beschuldiging vol. Hij noemde de handelingen des beklaagden schandelijk bedrog, en vermeende dat bij de verkregen resultaten de beklaagde geene andere verdediging kon voeren dan uitvlugten.

Mr. *W. J. Triebels*, voor den beklaagde optredende, bestreed deze beschuldigingen. Hij wees in 't algemeen op de groote onwaarschijnlijkheid die er in gelegen was, dat een bakker, wien het om oneerlijke winst te doen was, zich zou tevreden stellen met eene zoo uiterst geringe bijvoeging als waarvan hier sprake was. Voorts betoogde hij, dat in den oogst van 1855, waarvan het brood des beklaagden afkomstig was, elders, b. v. te Groningen, op onderscheidene tijden rogge was verhandeld, tot een gewigt van even [illegible] Ned. ponden; waaruit hij het bewijs putte, dat hier aan geen bedrog behoefde gedacht te worden, daar het den bakker vrijstond zoowel ligte als zware rogge te gebruiken, en het zemelengehalte, in het brood des beklaagden bevonden, werkelijk minder was, dan dat hetwelk de deskundigen in hunne standaardbrooden gevonden zouden hebben, wanneer zij die gebakken hadden van rogge wegende in plaats van 68, slechts 65 Ned. ponden. Hij vermeende daarom dat hier nimmer als regterlijk bewezen zou mogen worden aangenomen dat de beklaagde zich aan verboden inmenging of uitbuiling zou hebben schuldig gemaakt; weshalve hij tot vrijspraak van den beklaagde concludeerde.

Het hof heeft in zijne zitting van heden den beklaagde *vrijgesproken*.

LEEUWARDEN, 9 September.

Het zoogenaamd »venijn" heeft zich in de laatste 14 dagen in de gemeente St. Nicolaasga meer en meer onder het rundvee verspreid. Het getal der gestorvene runderen bedraagt reeds om de 100, alsmede eenige paarden. Er zijn daar veehouders die 6, 10, ja 20 stuks vee hebben verloren.

Thans begint men met goed gevolg de hulp van veeartsen in te roepen.

GRONINGEN, 10 September.

Naar wij vernemen, heeft zich de raad dezer gemeente in de afdeelingen drie avonden bezig gehouden met de behandeling van de zaak der scheepvaartkanalen in deze provincie en heeft hij zich ten slotte vereenigd met de conclusie van het dienaangaande onlangs uitgebragte rapport, na eenige geringe

...gen, die meer den vorm dan de zaak zelve betreffen.

— Heden is door de regtbank alhier veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van 4 maanden, een arbeider, ter zake het feit vroeger door ons omschreven. Wenschelijk ware het zijn voor dezen persoon, als zijnde nog in het beste zijner jaren, dat de gevangenis dien invloed op hem mag uitoefenen, dat hij, na het uiteinde derzelve, als een afkeerige van den sterken drank en verbeterde huisvader in zijn gezin en de maatschappij terugkeere.

— Naar wij vernemen, is E. VENEKAMP, welke den 15den Augustus l.l. uit de gevangenis alhier is ontvlugt, dezer dagen te Munster aangehouden, alwaar hij eerst eene straf van zes maanden zal moeten ondergaan.

— Maandag had te *Veendam*, ter gelegenheid van de opening der groote tentoonstelling van landbouw, de gewone jaarlijksche harddraverij plaats. Twaalf paarden dongen naar den uitgeloofden prijs, zijnde twee prachtvolle zilveren fruitmanden, benevens een dito suikerschaal-compot, welke na een langdurigen worstelstrijd, behaald werd door de bruine ruin *de Deugd*, van den heer D. S. FEENSTRA, van Lutjewoude; terwijl de premie, een fraaije zilveren tabakspot, werd gewonnen door de zwarte ruin *Jan*, van den heer K. DOORNBOS, van Uitwierda.

Duizende aanschouwers van heinde en ver waren zamengevloeid om dit volksfeest bij te wonen, hetwelk onder begunstiging van het schoone weder, in onderlinge vrolijkheid en gezelschap met de beste orde is afgeloopen.

— J.l. Zondag had de aangekondigde muzijk van het 7de regement plaats op de burgt *Ewsum* te *Middelstum*. Genoemd corps liet bij afwisseling onderscheidene schoone muzijkstukken hooren, welke met gevoel en smaak werden uitgevoerd, zoodat den heeren musici hiervoor de meeste lof toekomt.

Allen, welke hier tegenwoordig waren, betuigden dan ook uit éénen mond, een genotvollen middag en avond gesmaakt te hebben, welke nog verhoogd werd door het sierlijkste weder, waarover men dus tevens in de gelegenheid was partij te trekken van den fraaijen aanleg der environs van genoemde burgt. — Niettegenstaande er velen waren opgekomen, zoo ware het evenwel wenschelijk geweest, zegt de berigtgever, dat men hieraan meer deel had genomen, daar toch bedoelde gelegenheid, als ook de prompte bediening, alle aanbeveling verdienen.

— Den 1sten October aanstaande zullen met groot verlof naar hunne haardsteden terugkeeren de miliciens-lotelingen, plaatsvervangers en nommerverwisselaars der ligting 1856 van het 7de en 8ste reg., alsmede die van het detachement 1ste reg. vesting-artillerie, welke alhier in den wapenhandel zijn geoefend.

Deelden wij in den laatsten tijd reeds van meer dan ééne plaats berigten mede van de nadeelige gevolgen die het gebruik van garnalen gehad heeft, thans wordt weder uit Rotterdam gemeld, dat daar in de laatste dagen onderscheidene gevallen van vergiftiging, veroorzaakt door het gebruik van garnalen, zijn voorgekomen. De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt in die stad heeft zich dan ook verpligt geacht de ingezetenen te waarschuwen, zich thans voorzeerst van het gebruik van genoemd voedsel te onthouden. Moge deze waarschuwing ook hier niet in den wind worden geslagen.

Terwijl men van elders uit het spoedig vertrek der ooijevaars een droog najaar en een strengen winter voorspelde, wordt nu weder uit Harlingen medegedeeld, dat een paar dier vogels nog in het oude nest zitten en dus bedoeld voorgevoel hunner makkers niet schijnen te deelen. — Daarentegen heeft men aldaar opgemerkt, dat de mieren thans zeer werkzaam zijn en diep in de aarde hare voorraadschuren aanleggen, hetgeen ook wel eens als een voorteeken van een strengen winter wordt beschouwd.

Daar het ons — zegt de *Utr. Ct.* — altijd genoegen doet, wanneer wij de buitenlandsche geleerden hooren gewag maken van de verdiensten onzer landgenooten in het vak van wetenschappen, die tot het nut van de menschheid verstrekken, zoo zal het den lezer niet ongevallig zijn te vernemen, dat de Engelschen ook de verdiensten en het nut erkennen, dat de waarnemingen in het meteorologische observatorium alhier, aan de zeevaartkunde hebben aangebragt. In het laatste no. der Mededelingen van de 27ste bijeenkomst van het *Britsch genootschap ter bevordering van de wetenschappen te Dublin*, komt men de aanspraak van den president bij de opening der vergadering op den 26sten Aug. j.l., en tevens een verslag van de vorderingen van de wetenschap, gedurende de laatste zitting. Hij deelt daarin mede de nuttige gevolgen der genomene waarnemingen, en zegt onder anderen:

"De uitslag der meteorologische waarnemingen, die ter zee zijn gemaakt, daarna verzameld en beoordeeld ten nutte van de zeevaartkunde, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, is bekend. De kaarten nopens de zeil-rigtingen der schepen, door den luit. *Maury* bekend gemaakt, hebben de zeevaarders in staat gesteld, om hunne togten in vele gevallen voor een groot deel van den tijd te verkorten, en in eenige gevallen eene nog grootere verkorting in de reis te brengen. Ten gevolge van de uitnoodiging van het gouvernement der Vereenigde Staten aan de zeevarende natiën, om mede te werken in deze onderneming, zijn er 200 Britsche schepen voorzien van instrumenten, boeken en instructiën, welker gezagvoerders op zich genomen hebben om de noodige waarnemingen op zee te doen, en aanteekeningen te houden enz."

De president roemt vervolgens de maatregelen, die ook door het meteorologisch instituut te Utrecht, onder directie van den Hoogleeraar *Buys Ballot*, worden genomen, als hebbende reeds 3 jaren in het licht gegeven van de waarnemingen, door Nederlandsche schepen in den Atlantischen oceaan en in de Indische zeeën gedaan, en in die boeken bijeengebragt.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 16den September a.s., des middags te 12 uur, zal, in een der vertrekken van het provinciehuis alhier, zal door den Commissaris des Konings in deze provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, onder nadere goedkeuring worden aanbesteed, *de levering van turf*, ten dienste van het provinciaal bestuur van Groningen, bij enkele inschrijving, als: 1) *van* 1050 *ton harden zwarten turf;* 2) *van* 300 *ton baggerturf.*

De voorwaarden, waarnaar de aanbesteding zal plaats hebben zullen van af heden in het provinciehuis te Groningen ter lezing liggen; terwijl het monster van iedere soort van turf, 10 turven ieder monster, in een zak vóór den 16den Sept. e.k. in het provinciehuis moet worden bezorgd.

Bij ieder monster zal een afzonderlijk inschrijvings-biljet moeten worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken, als het monster.

De inschrijvings-biljetten moeten zijn op zegel en inhouden den naam, het beroep en de woonplaats van den inschrijver en die zijner borgen, de vermelding van het veen, waaruit de turf gegraven is, en den prijs, *voluit geschreven*, *per ton*, waarvoor dezelve overeenkomstig het daarbij gevoegd monster wordt aangeboden.

De biljetten moeten zijn onderteekend door den aannemer en zijne borgen, behoorlijk zijn gesloten en voorts op de buitenzijde van het opschrift: *Inschrijvings-biljet*, met vermelding van de *soort van turf*, waarvoor is ingeschreven, moeten zijn voorzien.

KUNSTNIEUWS.

De heer A. PETERS, vroeger directeur van het 's Gravenhaagsch, thans van het Rotterdamsch tooneelgezelschap, heeft, gelijk ons met zekerheid wordt medegedeeld, het voornemen met dat personeel hier ter stede in den schouwburg een *viertal* voorstellingen gedurende de eerste helft van October e.k. te geven, indien het abonnement, waarvoor de lijst dezer dagen zal circuleren, hem slechts eenigzins de verzekering aanbiedt der bestrijding van de belangrijke geldelijke opofferingen, die hij zich voor reis- en verblijfkosten van zijn groot gezelschap moet getroosten. Volgens ons bescheiden oordeel, is alle aanbeveling ten dezen overbodig, zijnde de heer A. PETERS als ondernemer en acteur te goed bekend, om ons iets beneden het goede van hem te verwachten.

KERKNIEUWS.

Te Zuid-Beijerland is tot predikant beroepen ds. P. M. LOSGERT, pred. te Bergambacht.

AMSTERDAM, 7 Sept. Door den kerkeraad der Evang. Luth. gem. alhier, is uit eene alfabetisch gestelde nominatie van predikanten, bestaande uit de heeren: BUCKMAN, te Middelburg; BEUDEKER, te ...; ENGEL, te Pekela; LUBLINK WEDDIK, te Harlingen; REUD... te Deventer, en STATIUS MULLER, te Zutphen, met algemeene stemmen tot herder en leeraar beroepen de heer W. D. STATIUS MULLER, predikant te Zutphen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

ITZEHOE, 9 September.

De Holsteinsche stenden hebben in eene heden gehoudene geheime zitting het rapport der commissie, waarbij het ontwerp eener nieuwe staatsregeling voor het hertogdom verworpen wordt, met 46 tegen slechts 2 stemmen aangenomen.

BERLIJN, 9 September.

De Keizer van Rusland is Zondag te Warschau aangekomen, van waar hij zich naar Stuttgardt zal begeven om eene bijeenkomst met Keizer *Napoleon* te hebben.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 10 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63 9/16.
Dito Dito	» 3	»	77.
Dito Dito	» 4	»	97.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	74⅛.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38¼.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86 9/16.
Dito Nation. Metall	» 5	»	76½.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	25 5/16.
Dito Binnenl	» 3	»	37½.
PORTUGAL	» 3	»	45⅜.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	105⅛.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	100⅜.
Dito. 6de serie	» 5	»	101 7/16.

LONDEN, 10 *September*. Consols 90⅞.

PARIJS, 10 *September*. Fransche 3 pCt. 66.90.

WEENEN, 10 *September*. Metalliek 5 pCt. *f* 81½. N. Leening *f* 83½. Wissel op Londen *f* 10.11. Zilver *f* 5⅜.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 7 Sept., *Stoffels* Stad Leeuwarden, Suriname; *Rijkens* Jantina Annechiena, Rott.; — 8 *Detering* Hercules, Padang; *Zeeman* Amerika, Tjilatjap; *Melenberg* Livorno Packet, Nickerie; *Meijer* Piet Hein, Petersburg; *Feiken* Alida Adriana, Kiel.

TEXEL 7 Sept., *de Bos* Maria Agnes, Bat.; — 8 *Wirtjes* Clasina Aidina, Livorno.

VLIE 5 Sept., *de Boer* Tweelingen, Tonningen.

BRIELLE 7 Sept., *Kruithof* Courier, Londen; *Stuitvoet* Annechiena Harmina en *Munneke* Margina Gezina, Petersburg.

SIMONS-BAAI 22 Junij, *Sloos* Ned. transp. schip Merwede, v. Bat. n. Helvoet.

KONSTANTINOPEL 25 Aug., *Wanhaak* Oostzee, v. Ibraïla n. Falm.

TRIEST 2 Sept., *Hazewinkel* Veendam, Rott.

MINOREA .. Aug., *Witt* Goede Vrede, Triest.

LONDEN 5 Sept., *de Graaf* Hermanna Gesina, Gron.

Bij DOUVRES 30 Aug., *Jonker qq.* Agneta, v. Amst. n. Bat.

LIVERPOOL 7 Sept., *Hofker* Diana, Alexandria.

HARTLEPOOL 6 Sept., *Fokkes* Gebroeders Fokkes, Emden.

HAMBURG 6 Sept., *Koopman* Trientje, Steenwijk; *Nagel* Afina Alberdina, Bordeaux; — 7 *Kramer* Harmonie, Hull.

HARBURG 7 Sept., *Slik* Margritha, Rott.

BREMERHAVEN 4 Sept., *Pronk* Gezina, Riga; *Drent* Vr. Antje, *Rozeboom* Eendragt en 5 *Moolen* Maria Geertruida, Amst.

MEMEL 1 Sept., *Mulder* Hiskea, Hamburg; — 2 *Karsiens* Elisab., Hartlepool.

BOLDERAA 1 Sept., *Valom* Zeven Broeders, Bremerh.; — 2 *Bakker* Gretina, Londen; *Kiers Kok* de Hoop, Liverpool; *Meeter* Filippus Cornelius, Gothenburg.

STOCKHOLM 1 Sept., *Ekamp* Welvaart, Petersb.

LANDSCRONA 3 Sept., *Klein* Alida Margaretha, Newcastle.

TONNINGEN 4 Sept., *de Jonge* Elisabeth, v. Bremen n. Koppenh.; *Gort* Vriendschap, v. Harl. en *Oltmans* Barbara Jonker, v. Workum, beide n. Wismar; *de Jonge* Margrietha Meijering, v. Amst.; — 5 *Meijer* Geertina, v. Hamburg.

Vertrokken.

AMSTERDAM 7 Sept., *Sneltjes* Professor Suringar, Havanna; *Kuper* Gesina, Petersb.; — 8 *Bosker* Ida Jacoba, Triest.

TEXEL 6 Sept., *de Boer* Havana Paket, Havana; *Fortuin* Cornelia; Londen; *Hansen* Æolus, Drontheim; — 8 *Kramer* Watergeus, Bat., *Molenaar* Neptun, Curaçao.

VLIE 5 Sept., *v. d. Gaast* Baudina, Engeland; *de Jong* Hendrika en *Veldhuis* Walburg, Frederikstad; *Visser* Marie en Pauline, avont.; 6 *de Winter* Geertruida Catharina, Memel; *van Dijk* Maria Catharina, Dantzig.

HELVOET 7 Sept., *Lambach* de Gier, Tromsöe.

BRIELLE 5 Sept., *Goudswaard* Maria Elisabeth, Christinas.; *Bakker* Vriendschap, avontuur; — 6 *de Haan* Jantina Gezina, Sunderland.

BROUWERSHAVEN 7 Sept., *Adriaans* Triton, Bat.

KONSTANTINOPEL 15 Aug., *Addens* Petronella, *de Wall* Cathar., *van Duin* Amstel en *v. d. Bos* Sophie, Galatz.

ARDROSSAN 2 Sept., *de Groot Bakker* Katharina, Genua.

HAMBURG 6 Sept., *Smedes* Petronella Alberdina, Amst.

BREMERHAVEN 4 Sept., *Smit* Annechina Gezina, de Oostzee.

SWINEMUNDE 4 Sept., *Datema* Margaretha Henderika, Gron.

BOLDERAA 1 Sept., *Visser* Willem Frederik, Engeland; *Scheppers* Fennegina, Elseneur; — 2 *Munk* Annette Catharina, Engeland.

TONNINGEN 2 Sept., *Waterborg* Fokkiena, Bremen; — 3 *Mooi* Alida Folkerts, Oldenburg; *Waterborg* Catharina, Amst.

In lading.

LONDEN 5 Sept., *Bossinga* Beerendina, Riga.

LIVERPOOL 4 Sept., *Wekenborg* Anna Margaretha, Livorno.

Zeilklaar.

LONDEN 4 Sept., *Pik* Jansje, Stettin; *Memzes* Jonkvrouw Maria, Elseneur.

LIVERPOOL 4 Sept., *Bakker* Anne Willem, Triest.

NEWCASTLE 4 Sept., *Ploeg* Vertrouwen, Amst.; *Uil* Catharina Vroom, *Hemmes* Marius en *de Grooth* Margaretha Gesina, Petersb.

AMSTERDAM, 7 Sept. Het schip Magdalena, kapit. *Greefkes*, van Batavia herwaarts gedestineerd, te Simons-Baai binnengeloopen, heeft den 11 Julij den kluiverboom en rondhouten verloren en schade aan den boeg bekomen.

— Het schip Peking, kapit. *Croese*, van Akyab herwaarts gedestineerd, mede aldaar binnengeloopen, is lek en moet de lading, die overgeworpen is, lossen om te repareren.

Gepraaid den 3 Julij, op ...., *Lourens* Anna Lena, v. Bat. n. Amst. — Den 3 Aug., op 10° 55′ N.Br., 23° 24′ W.L., *Rotgans* Broedertrouw, v. Cardiff n. Java. — Den 14 Aug., op ...., *Rademaker* Arnoldina Catharina, v. Triest n. Fernambuck. — Den 21 Aug., op 30° 55′ N.Br., 13° 45′ W.L., *Haagsma* Doctrina et Amicitia, v. Gothenb. n. Australië.

GRONINGEN, 9 Sept. Vertrokken de nieuwgebouwde galjoot Christine, kapit. *E. H. Bekkering*, van de Wildervank, met ballast op avontuur.

DELFZIJL, 8 Sept. Binnengekomen 6 Sept., *Arends* Geziena, v. Norden; — 7 *Eeckhof* Engelina, v. Doccumerzijl; — 8 *Pot* Renske, v. Krageröe.

Vertrokken 7 Sept., *Ihnen* Diederus, n. Leer; *Voget* Aaltje, n. Emden; — 8 *Roelfs* Anna Maria, n. Leer; *Upmeijer* Alberdina, n. Engeland; *Leeuwe* Cornelia Anna, n. Noorwegen.

ZOUTKAMP, 10 Sept. Binnengekomen den 9den, *Oostra* Magrietha Hillegina, Brevig.

Vertrokken den 9den, *Reijer* Jacobus Begeman, Sunderl.; *Douwes* Aquarius, avont.; *v. Klooster* Gezina en *Janknecht* Kooph. en Zeev., Newc.; *Brakke* Plantage Dordrecht, Amst.

Zeilklaar: *Pluktje* Harmanna Hendrika, Engeland.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 9 Sept., *Bergman* Franz en Elise, Zwarte Zee; *Beckering* Prov. Drenthe, Bat.

VLIE 6 Sept., *Schuur* Anna Elizabeth en *v. Driesten* Jantje Berg, Arch.; *de Jong* Roelfina, Frederikst.

HELVOET 8 Sept., *Visser* Presid. v. Buren, Bat.; *de Boer* Eliza, Galatz; *Lukens* Gesina Johanna en *Smit* Anna Jantina, Petersb.

LONDEN 7 Sept., *de Weerd* de Flecken Jovwer, Petersb.

FALMOUTH 7 Sept., *Woortman* Fortuna, Bahia; *Bakker* Elisab. Sophia, Galatz.

LIVERPOOL 6 Sept., *Brouwer* Onrust, Livorno; — 7 *Hofker* Diana, Alexandrie.

GRAVESEND 7 Sept., *de Lange* Johanna Wilhelm., Uleaborg.

DUINKERKEN 4 Sept., *Visser* Prins v. Oranje, Rott.

HAVRE 6 Sept., *Halfweg* Hollander, Rott.

FERNAMBUCK 9 Aug., *Potjer* Twee Kornelissen, Hamb.

RIO-JANEIRO 26 Julij, *Timmer* Corneliszoon, Lond.; — 28 *Rotgans* Koerier, Cardiff; — 5 Aug., *v. d. Sprenckel* Reinhard en 7 *Crap Hellingman* Gelderland, Liverp.; *v. Os* Libra, Marseille.

BUENOS-AYRES 4 Julij, *de Vos* Christiaan Louis, Amst.; — 5 *Mooij* Elisabeth, Hamb.; — 9 *v. d. Meyden* Macassar, Rott.; — 10 *Post* Maasland, Antw.; — 11 *Witkop* de Zwijger, Hamb.; — 1 Aug., *Harkema* Valerius Lodewijk en *Heikema* Emelie, Antw.

KROONSTAD 29 Aug., *Klasen* Magrietha, Dundee; *Kwint* Margar. en *de Jonge* Jezelina, Amst.; — 30 *Breeland* Lummina Arent., Nizza en Cette; *Mooi* Geertje en *Mulder* Vriendschap, Newc.; *Korfker* Anna Martha, Amst.; — 31 *Visker* Joh. Hermanus, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 8 Sept., *Mudder* Onrust, Bremen; *Korte* Hendrika Margar., avont.; — 9 *Schoon* Jacobus Cornelius, Rendsb.; *Frey* Annechiena en *Lukkien* Gemini, avontuur.

TEXEL 8 Sept., *Braamhorst* Orion, Liverpool.

HELVOET 8 Sept., *Hordijk* Nova Zembla, Bat.

BRIELLE 8 Sept., *Mulder* Wendelina en *Koning* Geesina, avont.

MAASSLUIS 8 Sept., *Roersma* Cath. Wilhelmina, Memel; *de Boer* Arjen Brouwer, *Landeweer* Zeevaart, *Drok* Catharina en *Prins* Twee Broeders, avontuur.

DEAL 7 Sept., *Wens* Doggersbank, Bat.; *de Lange* Westerkwartier, Berbice.

QUEENSTOWN 4 Sept., *Brouwer* Elsina, v. Smirna n. Limerick.

SUNDERLAND 5 Sept., *de Weerd* Java Koerier, Melbourne.

CARDIFF 4 Sept., *Leeflang* Stella Maris, Schiedam.

HARTLEPOOL 5 Sept., *Bakker* Reena, Koppenh.; *Bakker* Fossina, Memel.

ANTWERPEN 6 Sept., *Glim* Hendrika Margar., Hamb.

GENT 4 Sept., *Tap* Maria Beerta, Oostzee.

BORDEAUX 7 Sept., *Hildebrand* Louise, Newc.; *Hofkamp* Philomene, Antw.

ROYAN 2 Sept., *v. d. Meer* Cornelia Jacoba, Seville.

GENUA 3 Sept., *ten Harmsen* Louisa Christina, Surin.

BALTIMORE 20 Aug., *Mink* Johanna Jacoba, Emden.

WILMINGTON 19 Aug., *de Jong* Antje Visser, Delfshaven.

BAHIA 25 Julij, *v. Wachtendonk* Speculant, Rott.; — 12 Aug. *Dijk* Twee Vrienden, Hamburg.

BUENOS-AYRES 6 Julij, *Wieringa* Ommelanden en 13 *Mooi* Elisabeth, Rosario.

FERNAMBUCK 26 Julij, *de Boer* Ida, Konst.

RIO-JANEIRO 18 Julij, *Boumeester* Loopuit en 24 *Teensma* Anna Elisabeth, Kanaal; — 29 *Pik* Jenneke Hendrika, Corfu; — 10 Aug. *Meijer* Zeevaart, Genua.

RIO GRANDE 2 Julij, *Huizinga* Elisabeth, Falmouth.

KROONSTAD 30 Aug., *Brongers* Klasina Arendina, Koppenh.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 8 *Sept.* Tarwe: 160 ℔ jar. Hoogl. Kl. *f* 370, *f* 390; 161 ℔ dito *f* 375, *f* 395; 163 ℔ jar. Bovenl. Ris *f* 380; 162, 163 ℔ N. dito *f* 360; 166 ℔ N. Hoogl. Kl. *f* 390, *f* 395, *f* 399; 162 ℔ Hoogl. Kl. *f* 385; 165 ℔ N. Bov. Ris *f* 380; 170 ℔ dito *f* 405; 155 ℔ jar. Nassaud. *f* 320 — Rogge: 148 ℔ Belgische *f* 214.

AMSTERDAM, 9 *Sept.* Poolsche Tarwe bij partijen weder hooger verkocht, andere soorten ruim prijshoudend met weinig omgang: 128 ℔ witb. Pools. *f* 385; 130 ℔ dito *f* 380; 129 ℔ dito *f* 370 bij partij; 125 ℔ ger. dito *f* 335 bij partij; 136 ℔ n. roode Nassaud. *f* 375; 162 ℔ n. Geld. *f* 370; 131 ℔ jar. r. Silesische *f* 350. — Rogge prijsh.: 123 ℔ Pruis. *f* 215; 122, 123 ℔ Belgische *f* 220, *f* 223; 118, 119 ℔ Petersb. *f* 201, *f* 204; 115 ℔ dito *f* 192. — Nieuwe Boekweit al weder niet aangevoerd en van jarige verkocht: 116 ℔ puike Holsteins. *f* 230. — Dantziger witte Erwten bij gerijven tot *f* 8 gedaan.

Koolzaad lager afgegeven: Holsteinsch 73 p. vl.; op 9 vat in Sept. 79½ p. vl.; Oct. 80 p. vl.; Nov. 81 p. vl.; April 82 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 47,75; vlieg. *f* 46,50; Oct. *f* 46,25 a *f* 46; Nov. *f* 46,50 a *f* 46,25; Dec. *f* 46,75 a *f* 46,50; Mei 1858 *f* 47 a *f* 46,75. — Lijnolie dadelijk en op levering vast: op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45; Oct. en Nov. *f* 44,50 a *f* 44,75 a *f* 44,50; Dec. *f* 44,25 a *f* 44 a *f* 44,25. — Henenpolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49,75. — Raapkoeken *f* 94 a *f* 97. — Lijnkoeken *f* 12 a *f* 14.

LONDEN, 7 *Sept.* Van inl. Tarwe was heden een goede voorraad en evenwel ging alles tot 3 sh. verhooging op de prijzen van l.l. Maandag grif van de hand; ook nieuwe vreemde was 1 sh. hooger; andere kwal. onveranderd. — Puike Gerst iets duurder. — Boonen en Erwten schaarsch en goed prijshoudend. — Haver als voren met weinig handel.

Van den 9den. Granen vaster met weinig handel.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 7 *Sept.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week waren zeer ruim. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 7514 ossen, 626 kalveren, 8501 schapen en 533 varkens. Er was heden een ongewoon groote hoeveelheid runderen ter markt aangebragt, als zijnde omstreeks 6000 stuks; daardoor gingen de prijzen eenigzins verder terug en gingen de verkoopen niet vlug van de hand. Van schapen was de voorraad niet zoo groot als voor acht dagen, de handel was echter ook daarin flaauw tot iets boven de prijzen van Vrijdag j.l. Lammeren worden thans weinig gevraagd, zoodat daarin niet veel is omgegaan. Kalveren en varkens onveranderd

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 9 *September*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅝; Dito Dito 3 pCt. 77; Dito Dito 4 pCt. 97. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25 5/16; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45¼; Dito 1856, 3 pCt. 44¾. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 105⅛; Dito te Londen, 4½ pCt. 96¼; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 101 5/16. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 74⅛; Dito Dito 2½ pCt. 38¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86⅝; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 76½. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 20¾.

ADVERTENTIEN.

*** De Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA** heeft voorhanden:
Engelsche COPIËERPERSEN voor gr. 4° Postpapier van *f* 19 en *f* 20; **Copiëerboeken** van *f* 2.75; **Copiëerinkt** in Kruiken van *f* 1.90 en 30 Ct.; eene ruime sortering van **POSTPAPIER**, naar verkiezing met adres gestempeld, **Enveloppes** en andere **Kantoorbehoeften**, waaronder de gunstig bekende **Balance Springpennen** van PERRY, duurzaam zwart blijvenden **Schrijfinkt** enz.
Verder de hier gevraagd wordende **ZEEKAARTEN** en **Boeken voor de Zeevaart, OCTANTEN, Verrekijkers**, Houten-, Koperen-, Hang- en Peil-**Kompassen, Paralellinialen** enz.

De ondergeteekende maakt zijne Begunstigers opmerkzaam op het bij hem gevestigde **dépot** van **GEÏLLUSTREERDE FRANSCHE ROMANS**, waaronder van zeer vermaarde en beroemde Schrijvers, als GEORGE SAND, VICTOR HUGO, DE BALZAC, DE KOCK, DICKENS, COOPER, MAINE RIED en anderen, waartoe ook behooren **GEÏLLUSTREERDE WERKEN** van meer degelijken aard, als de Werken van ROUSSEAU, RACINE, BOILEAU, DE GENLIS, enz.
Ook vestigt hij de aandacht op zijne **zeer ruime** sortering **PRENTEBOEKJES** van verschillende Prijzen en geschikt voor **GESCHENKEN** aan KINDEREN van *alle* leeftijden.
Hij beveelt zich aan tot de **bezorging** van bovenstaande zoowel als van andere **BOEKWERKEN**, alsmede tot het **leveren** van **SCHRIJF- en KANTOORBEHOEFTEN.**

L. VAN GIFFEN,
Oude Ebbingestraat, A 150.

*** Op heden verscheen bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*:

Een tweede, goedkoope druk

VAN:

'T WAS MAAR EEN SPEELMAN.

NAAR HET DEENSCH

VAN

H. C. ANDERSEN.

Met eene fraaije Staalgravure. Prijs *f* 2,00.
In linnen Band met Stempels *f* 2,40.

De Uitgever meent aan het verlangen van vele vereerders van ***ANDERSEN*** voldaan te hebben, door van dit zijn meesterstuk eene min kostbare uitgave te bezorgen. De vorige druk was sedert eenigen tijd finaal uitverkocht.

*** De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, stellen algemeen verkrijgbaar:

P. van Limburg Brouwer,

CESAR

EN ZIJNE TIJDGENOOTEN;

4 dln., gr. 8vo, *f* 8,00.

Het zal wel overbodig zijn nog in het bijzonder de aandacht te vestigen op de gelegenheid om zich dit voortreffelijk Historisch-Kritisch Werk voor een betrekkelijk geringen prijs aan te schaffen. De vroegere prijs was *f* 14,50.
Verder zijn door dezelfden uitgegeven:
I. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.
II. Prof. *L. G. PAREAU et P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Compendium Dogmatices et Apologetices Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,75.
III. Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE,** of de Kunst van DECLAMEREN of RECITÉREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen. Prijs *f* 3,90. Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.
IV. Prof. *B. H. LULOFS*, **Verhandeling** over den tijd van den **eerst regten aanvang** en **vroegsten bloei** onzer oude, bepaaldelijk gezegde **Nederlandsche Letterkunde**, en wel inzonderheid over het ongegronde van het gevoelen diergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de **twaalfde eeuw** stellen. Prijs *f* 1,50.
V. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken over de eigene Studie**, voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs *f* 0,50.
VI. Dr. *A. SMITH*, **Geschiedenis van de Provincie Groningen**, van het begin onzer tijdrekening af, tot aan den jare 1848; handelende over de aloude en tegenwoordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met eene Kaart, op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den jare 1277 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs *f* 5,00.
VII. *H. DIJKEMA*, **Winterreis door RUSLAND,** gedaan in het jaar 1841. Met eene Kaart. Prijs *f* 3,20.
Dat de Schrijver de verwachting, die men van zijn vroeger geschrift had gekoesterd, niet heeft teleurgesteld, toont de talrijke inteekening, die ook dit Werk mogt te beurt vallen.
VIII. **Leven, Denken en Werken** van **JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van *Dr. FERDINAND HERBST*. Prijs *f* 3.20.
De Werken van LAVATER zullen zekerlijk wel altijd gezocht blijven, zoolang het Christendom zijne ware vereerders zal blijven bezitten.

Aanbesteding.

Op WOENSDAG den 23sten September 1857, des namiddags te 4 uur, zal, door het GEMEENTEBESTUUR van *Scheemda*, in het Gemeentehuis aldaar, in het openbaar worden aanbesteed:

Het BOUWEN van een ARMEN- en WERKHUIS, met BIJLEVERING van alle daartoe behoorende MATERIALEN, enz.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, ligt, behalve in het GEMEENTEHUIS te *Scheemda*, aldaar ter lezing bij de Kasteleins KOSTER, KUIPERS, HAAN, de Wedw. TIDDENS, FENJE BUZEMAN en A. H. CROL; te *Groningen* in den *Doelen*, bij de Kasteleins UITHOF, Wedw. EEKHOFF, Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, allen aan de Groote Markt; PLAAT, in het *Blaauwe Paard*, en bij R. R. ELEMA, in *de Altena*; te *Appingedam* bij den Kastelein EVERS; te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG en HAZENHOEK; te *Termunterzijl* bij den ZIJLWAARDER; te *Martenshoek* bij de Wedw. MEURS; te *Zuidbroek*, bij den Kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij den Kastelein D. RANDA MULDER; te *Nieuwe-Schans*, *Veendam*, *Midwolda*, *Finsterwold* in het GEMEENTEHUIS, en bij den Architect B. CREMER, te *Nieuwolda*, bij wien nadere informatiën kunnen worden verkregen.
SCHEEMDA, 8 September 1857.

Het Gemeentebestuur voornoemd,
De Burgemeester:
K. W. SIJPKENS;
De Secretaris:
E. D. RAMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *ADORP* geven bij deze kennis aan de belanghebbenden, dat de **SCHOLSTERWEG** van af den **Straatweg** tot aan de **Wierummer Schouw**, van af **Maandag den 15den September e.k.**, wegens het daarstellen van eenen KUNSTWEG, tot nadere aankondiging zal zijn **GESTREMD.**
ADORP, 11 September 1857.

J. W. VAN ROIJEN.
M. P. MEDEMA, *Weth.*

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 22sten September 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, ten verzoeke van H.H. REEDERS publiek worden verkocht:
Het SCHOONERSCHIP ***JACOB VAN CLEEFF***, met INVENTARIS, in den jare 1852 nieuw uitgehaald bij de Scheepsbouwmeesters KATER en MEULMAN, te *Groningen*, groot **117 Tonnen** en thans liggende te *Antwerpen*. — Nadere Informatiën ten Kantore van den Notaris, en bij den Scheepsbouwmeester K. KATER, op de Noorderwerf alhier.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 26sten September 1857, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein W. BRANDS, te *Noordlaren*, publiek worden verkocht:
I. Eene BEHUIZING, gem. A, 3, en HOF, benevens ongeveer 4 R. en 57 E. GROND, daarbij behoorende, staande en gelegen te *Noordlaren*.
II. Een kamp LAND, groot ongeveer 66 R. en 10 E., het *OOSTERWEER* genoemd, mede aldaar.
III. Een stuk HOOILAND met VEENGROND, groot ongeveer 22 R. en 60 E., het *ZUIDBROEK* genaamd, mede aldaar.
Om te aanvaarden: de Behuizing op den 1sten Mei en het Land en den Grond op Gregorie 1858. Nadere informatiën ten KANTORE van den Notaris.
Voorts des namiddags te 2 uur: in en bij Perc. I, eenige **MEUBELS, AARDAPPELEN** en andere **VELDVRUCHTEN.** — Alles dagelijks te bezien.

Verkoop van twee Kapwagens,

op **DINGSDAG den 15den September e.k., op de GROOTE MARKT** alhier.

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 26sten September 1857, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein REIJNTJES, te *Vierverlaten*, ten verzoeke van Mejufvrouw de Weduwe den Heer G. W. SIKKENS, in leven *Oud Commies bij het Bestuur der Provincie Groningen*, publiek te verkoopen:
I. Eene **HEEREN BEHUIZING**, genaamd ***VOORBURG***, met SCHUUR, STALLING, KOEPEL, ERF en TUIN, staande en gelegen aan den Trekweg te *Hoogkerk*.
II. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 86 R. *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 8—00.
III. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 28 R., 50 E. *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 24—00.
IV. Een TUINTJE, groot 4 Roeden, mede aldaar.
Des verkiezende kan de ½ van den Koopschat tegen behoorlijke Rente op het Verkochte blijven beleend.

Mr. D. ROESSINGH.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op MAANDAG den 5den October 1857, des avonds te zeven uur, ten Huize van den Logementhouder G. MONKHORST, te *Zuidbroek*, in openlijke veiling te verkoopen:
I. Eene BEHUIZING, waarin de ***IJZERSMEDERIJ*** met succes wordt uitgeoefend, benevens den daarbij behoorenden TUIN, staande en gelegen in *Uiterburen*, te *Zuidbroek*, wordende thans bewoond en gebruikt door de Weduwe J. L. ELZINGA. — Om te aanvaarden den 1sten November 1857; — en
II. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen te *Zuidbroek*, in *Uiterboeren*, toebehoorende aan de Erven BOELO W. HOPKES en Vrouw.
De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

De Verkoop van de BUITENPLAATS *DE DROSTENBURG* genaamd, met HOVEN, TUINEN en daarbij behoorende LANDERIJEN, te *Zuidbroek*, zal op den 22sten dezer Maand **geen voortgang** hebben.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

Bekendmaking.

In de maand OCTOBER eerstkomende, den juisten tijd nader te bepalen, gedenken de Erven wijlen JOHANNES H. SMIT en Vrouw, ten Huize van de Weduwe STERENBERG, Logementhouderscbe te *Noordbroek*, in openlijke veiling te verkoopen:
I. Eene BEHUIZING en TUIN, door de Erflaters bewoond en gebruikt geweest, staande en gelegen nabij de Kerk te *Noordbroek*.
II. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 27 R., 80 E. KLEILAND, te *Noordbroek* gelegen, tot huur doende *f* 40—00.
III. Den EIGENDOM van Perceel II, groot *f* 40—00.
IV. Ongeveer 2 Bunders BOVENBOUWTE, te *Noordbroek* gelegen.
V. Den EIGENDOM van 2¼ B. LAND, te *Winschoten*, onder beklemming in gebruik bij HK. MULDER en Vrouw, 's jaars voor *f* 55—00.
VI. Den EIGENDOM van een BEHUISD BOERENPLAATSJE, te *Winschoter-Zuiderveen*, onder beklemming in gebruik bij de Weduwe A. H. EEFTING, 's jaars voor *f* 43—00.
VII. Den EIGENDOM van een BEHUISD BOERENPLAATSJE, te *Muntendam*, onder beklemming in gebruik bij B. J. HEMMES en Vrouw, 's jaars voor *f* 40—00.
VIII. Den EIGENDOM van 1 B., 33 R., 70 E. LAND, te *Noordbroek*, onder beklemming in gebruik bij E. J. ZEEMAN, 's jaars voor *f* 24—00.
IX. Den EIGENDOM van een Bunder LAND, te *Noordbroek*, onder beklemming in gebruik bij de Wedw. E. R. HAMSTER, 's jaars voor *f* 12—00.
X. Den EIGENDOM van twee HEEMSTEDEN, te *Noordbroek*, in gebruik bij VISWAT en GROOSEMA, ieder voor *f* 5 's jaars; — en
XI. 1/29 AANDEEL in het KOFSCHIP *EGBERDINA ANNA*, Kapitein J. A. SCHURING.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

LOGEMENT.

In eene der kleine Steden of voorname Dorpen van *Friesland* of *Groningen* wordt, tegen November e.k., een florisant **LOGEMENT** met **STALLING *TE HUUR*** gevraagd. Adres *franko*, met opgave van huurprijs en verdere inlichtingen, onder lett. O, bij W. BOLMAN, te *Leeuwarden*.

Te Koop:

Een in completen staat zich bevindende

WIND-HOUTZAAGMOLEN,

met eenen **uitgebreiden HOUTHANDEL** benevens goed ingerigte **BEHUIZING**, in een der beste streken van *Oost-Friesland*.
Nadere Informatiën te bekomen bij den Heer F. L. PAPE, te *Emden*.

De DIRECTIE der **CREDIET-VEREENIGING** te *Amsterdam* verklaart hiermede de Heeren DE MONCHY & Co., te *Groningen*, benoemd te hebben tot hare **GEMAGTIGDEN** voor de Provincie *Groningen*.
AMSTERDAM, 1 September 1857.

De Directie voornoemd:
P. N. MULLER. — BERG.

Onder referte aan bovenstaande Advertentie, verklaren wij ons gaarne bereid de noodige **INLICHTINGEN** te geven, zoowel aan degenen die Lid der **CREDIET-VEREENIGING** wenschen te worden, als aan hen die zonder daarvan Lid te zijn, voor korteren of langeren tijd **GELDEN** bij haar wenschen te deponeren.
GRONINGEN, 10 September 1857.

DE MONCHY & Co.

Verbetering.

In de Advertentie van **J. H. de VOGEL** staat, het METEN van **LANDKOREN** voor den Aflevering door hem geschiedt voor 30 *Cent*; dit moet zijn **10 Cent**.
J. H. DE VOGEL en S. KRAAN, *Compagnie*.

Bij den Vleeschhouwer **J. J. DE GRIJS** aan het Schuitendiep, zal op heden, Vrijdag worden geslagt: eene puik vette **JONGE KOE**; verzoekt vriendelijk gunst.

APOTHEEK.

In de **Apotheek** en **Handel** in **Chemicaliën** en **Droogerijen** van **P. NOË**, te *Leeuwarden*, wordt ten spoedigste gevraagd: een bekwaam **BEDIENDE**, bij voorkeur **geëxamineerd**, zoomede een **LEERLING.** *Brieven franko.*

EEN PEL- EN ROGGEMOLENAARSKNECHT

zijn Werk grondig verstaande, kan WERK bekomen. Men vervoege zich dienaangaande bij FORMSMA, Molenaar te *Kollum*. Brieven franko.

EGYPTISCHE TOILETZEEP.

Deze fijne Oostersche compositie, die haren oorsprong aan het land der Pyramiden ontleent en altijd in de menigvuldige baden der Oosterlingen gebruikt wordt, is in onderstaande Dépôts te verkrijgen. Zij maakt de huid zacht en geeft haar eene doorschijnend blanke frissche kleur. Zij is spongieus, drijft op het water, heeft een liefelijken geur, reinigt zeer gemakkelijk en opent de poriën om eene gezonde uitwaseming te bevorderen.
De prijs is 25 Cents en de naam H. KERCKHOFF *staat als waarborg der echtheid door den Egyptischen Pacha op het etiquet.*

De Kina-Olie

van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het haar, en vooral bij kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap, de haren een' schoonen glans te geven.

De Kruiden-Pomade

van Dr. HARTUNG versterkt zoo verwonderlijk den haarwortel, dat zij zelfs de laatste levenskiem weder ontwikkelt en tot *vernieuwden wasdom* brengt.
Zij verhindert het uitvallen, verkleuren en ontijdig grijs worden, daar zij aan de opperhuid een nieuw, versterkend bestanddeel verschaft en op het krachtigst voedt. Van een doelmatig gebruik dezer Kruiden-Pomade kan men de beste uitkomst verwachten.
Beide artikelen kosten 75 Ct.
Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Meppel*, A. JEULEN; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Veendam*, O. H. SAVENIJE, en in de bekende Dépôts in andere Steden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

Augustus en September 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
30	765,48	763,98	762,88	15,4	24,2	19,6	0,90	0,53	0,69	N.O.	O.	O.N.O.	helder.	helder.	helder.
31	760,55	759,02	759,20	16,5	25,0	18,8	0,75	0,50	0,91	Z.O.t.Z.	W.Z.W.	N.W.	,,	bewolkt.	,,
1	759,59	757,89	756,12	17,8	22,0	19,6	0,89	0,86	0,98	N.W.t.N.	W.t.Z.	Z.t.W.	bewolkt.	,,	bewolkt.
2	753,09	752,80	752,49	16,2	16,4	15,1	0,99	0,90	0,92	Z.	Z.	Z.O.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
3	755,10	755,46	755,51	15,3	19,6	15,0	0,94	0,59	0,98	Z.O.	Z.O.	Z.O.t.Z.	,,	bewolkt.	wein. bew.
4	755,36	755,04	755,24	14,7	20,8	18,0	0,86	0,63	0,83	Z.	Z.	Z.O.	helder.	,,	bewolkt.
5	755,86	755,96	758,01	17,1	18,4	16,6	0,91	0,98	0,96	Z.O.	,,	Z.Z.W.	bewolkt.	,,	,,

Gem. over de maand Augustus — Barometer 761,27; Thermometer 20,7; Vochtigheidstoestand 0,75. Regen 18,5 strepen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.